

Advies aan de Vlaamse Gemeenschap over de DBFM-overeenkomst voor de stelplaats Gent-Wissenhage

De Vlaamse overheid heeft op 31 mei 2017 het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) om advies gevraagd over de ESR-verwerking van een DBFM-overeenkomst (Design, Build, Finance and Maintenance) voor de bouw van een nieuwe stelplaats voor bussen en trams.

Het INR ontving een ontwerp van de DBFM-overeenkomst en op 9 augustus 2017 volgden additionele verduidelijkingen over de impact van een aantal clausules in de DBFM-overeenkomst.

Advies van het INR

Dit advies is gebaseerd op het ESR 2010 en de *Guide to the statistical Treatment of PPPs* (PPP-Guide).

Het project impliceert dat een vennootschap aanzienlijke kapitaaluitgaven verricht om vaste activa te creëren, die vervolgens door die vennootschap zullen worden aangewend om diensten te verlenen aan de gebruikers van de infrastructuur. De vennootschap zal een inkomen ontvangen in de vorm van door de overheidssector verstrekte beschikbaarheidsvergoedingen. Daarom beschouwt het INR dit project als een publiek-privaat partnerschap (PPP), zoals gedefinieerd in het ESR 2010 (paragraaf 20.276).

Het betreft een ontwerp van DBFM-overeenkomst waardoor het INR nog geen volledige analyse kan uitvoeren met betrekking tot de statistische behandeling. Zo is onder meer de (private) partner die zal instaan voor de uitvoering van het project, nog niet bekend en heeft het INR een aantal documenten waaronder de directe overeenkomst nog niet ontvangen.

Het INR heeft nagegaan of er in het ontwerp van DBFM-overeenkomst clausules staan die een impact hebben op de statistische behandeling, conform de PPP-Guide.

- Op grond van het ontwerp van DBFM-overeenkomst en de aangeleverde verduidelijkingen is de opdrachtnemer verplicht de in het onderhoudsplan vastgelegde onderhoudswerken uit te voeren, zelfs indien de opdrachtnemer kan aantonen dat een uitstel geen negatief effect zou hebben op de staat van de activa, de diensten of het gebruik ervan door de opdrachtgever, tenzij de opdrachtgever akkoord gaat. Deze clausule heeft, op basis van de PPP-guide (hoofdstuk 3.3), een gemiddelde invloed op de statistische behandeling.
- Vandalisme wordt in het ontwerpcontract beschouwd als een risico voor de opdrachtgever en dus als een mogelijk geval van compensatie voor de opdrachtnemer. De PPP-guide (hoofdstuk 6) stelt dat compensaties geen impact hebben op de statistische behandeling indien ze enkel plaatshebben voor specifieke gevallen die niet het gevolg zijn van macro-economische factoren

of gebeurtenissen die te wijten zijn aan de opdrachtnemer en die niet redelijk voorzienbaar waren op het ogenblik van de financial close. Op basis van additioneel verstrekte informatie (over het aantal vandalismegevallen binnen andere projecten), kan geen specifiek risico voor de stelplaats worden aangetoond, waardoor het INR momenteel oordeelt dat deze clause de statistische behandeling niet beïnvloedt. Mocht vóór de financial close van het contract duidelijk worden dat er voor deze stelplaats wel een specifiek risico bestaat, dan zou dit een zware invloed hebben op de statistische behandeling.

- Het DBFM-contract bepaalt dat waar de opdrachtnemer geen ontwerprijheid is toegekend, de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer als uitvoerder beperkt blijft tot de gemeenrechtelijke waarschuingsplicht. Het INR beschikt momenteel over onvoldoende informatie om de draagwijdte van deze clause in te schatten. Deze clause kan, op basis van de PPP-guide, een zware invloed hebben op de statistische behandeling.
- In het ontwerp van DBFM-overeenkomst refereert de definitie van een relevante wetswijziging aan wijzigingen in de regelgeving na indiening van de BAFO (*Best and Final Offer*). Op basis van de PPP-Guide (hoofdstuk 8) behelst een van de criteria voor relevante wetswijzigingen dat, wil de statistische behandeling niet worden beïnvloed, het gaat om wetswijzigingen die bekend worden na de ondertekening van het contract. In de door de Vlaamse overheid aan het INR verstrekte extra verduidelijkingen is aangegeven dat het tijdstip in de DBFM-overeenkomst zal worden gewijzigd van de BAFO naar de contractdatum. Indien die wijziging wordt geconcretiseerd, heeft deze clause geen invloed op de statistische behandeling.

Het INR heeft op basis van het ontwerp van DBFM-overeenkomst één factor geïdentificeerd die een gemiddelde invloed heeft op de statistische behandeling, en twee clauses die, afhankelijk van hun verdere uitwerking, mogelijk een zware invloed hebben op de statistische behandeling. Gelet op het kader dat in hoofdstuk 4 van de PPP-Guide wordt geschetst, is het INR van oordeel dat de private partner op de stelplaats de meeste risico's draagt en de grootste voordelen geniet en dat de stelplaats in de rekeningen van de private partner moet worden geregistreerd.

Dit advies is gebaseerd op de momenteel beschikbare informatie en zal uiteindelijk nog moeten worden bevestigd na kennisname van de definitieve contracten.

28.09.2017